

آلبالو: به نژادی، به باغی، تولید و مصرف

نگارش:

دکتر ابراهیم گنجی مقدم

عضو هیات علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

دکتر ناصر بوذری

عضو هیات علمی پژوهشکده میوه های معتدله و سردسیری، موسسه تحقیقات علوم باغبانی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

دکتر محبوبه زمانی پور

عضو هیات علمی گروه کشاورزی، دانشکده فنی و مهندسی، دانشگاه ولایت، ایرانشهر

سرشناسه	: گنجی مقدم، ابراهیم، ۱۳۴۷
عنوان و نام پدیدآور	: آلبالو: به نژادی، به باغی، تولید و مصرف / تألیف ابراهیم گنجی مقدم، ناصر بوذری، محبوبه زمانی پور.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱ ج. (بدون شماره گذاری): مصور (بخشی رنگی)، جدول.
شابک	: 978-622-6633-07-9
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابخانه.
موضوع	: آلبالو
موضوع	: Sour cherry
موضوع	: آلبالو -- اصلاح نژاد
موضوع	: Sour cherry -- Breeding
شناسه افزوده	: بوذری، ناصر، ۱۳۴۹
شناسه افزوده	: زمانی پور، محبوبه، ۱۳۶۵
رده بندی کنگره	: ۳۷۹SB
رده بندی دیویی	: ۲۳/۶۳۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۸۷۷۵۷۸

انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی

نام کتاب: آلبالو: به نژادی، به باغی، تولید و مصرف
تألیف: دکتر ابراهیم گنجی مقدم، دکتر ناصر بوذری، دکتر محبوبه زمانی پور
ویراستار علمی: میترا عبدالباقی، شهید هناره، جلیل دژم پور
ویراستار ادبی: جعفر جعفرزاده
ناشر: انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی
سال و نوبت چاپ: ۱۴۰۰ - اول
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۳۳-۰۷-۹
قیمت: ۵۲۰۰۰ تومان
شمارگان: ۵۰۰ نسخه

کلیه مراحل داوری علمی کتاب در شورای انتشارات موسسه تحقیقات علوم باغبانی انجام شده است. شماره ثبت آن در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی: ک-۲۳-۹۸ به تاریخ ۱۳۹۸/۱۰/۲۱

روبروی دانشگاه تهران، بین خ ۱۲ فروردین و خ فخر رازی، پاساژ ظروفچی، طبقه سوم، واحد ۱۱
تلفن: ۶۶۹۶۳۱۲۶ تلفن همراه: ۰۹۱۲۷۲۷۰۶۳۱ دورنگار: ۶۶۴۰۳۴۵۲

www.eatk.ir

email eatk_ir@yahoo.com

حق چاپ برای انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی محفوظ است.

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	۹
مقدمه.....	۱۰

فصل اول: وضعیت تولید آلبالو در ایران و جهان

۱-۱. مقایسه سهم و جایگاه تولید آلبالو در سطح جهان.....	۱۱
۲-۱. سطح زیر کشت، تولید و عملکرد آلبالو.....	۱۲

فصل دوم: خاستگاه و گیاه‌شناسی آلبالو

۱-۲. تاریخچه.....	۱۵
۲-۲. منشا و خاستگاه آلبالو.....	۱۶
۳-۲. طبقه‌بندی خصوصیات آلبالو.....	۱۹
۱-۳-۲. روش و تشریح طبقه‌بندی بر اساس خصوصیات مورفولوژیکی آلبالو.....	۱۹
۲-۳-۲. روش و تشریح طبقه‌بندی بر اساس خصوصیات بیوشیمیایی و فیتوشیمیایی.....	۲۲
۳-۳-۲. طبقه‌بندی ارقام آلبالو.....	۲۲
۴-۲. ارزش غذایی و دارویی.....	۲۳

فصل سوم: اهداف مهم به نژادی آلبالو

مقدمه.....	۲۷
۱-۳. ساختار درخت و میوه‌دهی.....	۲۹
۲-۳. خودباروری (خودسازگاری).....	۳۰
۳-۳. مقاومت یا تحمل به تنش‌های غیرزیستی.....	۳۱
۴-۳. مقاومت یا تحمل به تنش‌های زیستی.....	۳۴
۱-۴-۳. مقاومت یا تحمل نسبت به بیماری‌ها.....	۳۴
۲-۴-۳. مقاومت یا تحمل نسبت به آفات.....	۳۵
۵-۳. افزایش کیفیت میوه.....	۳۶

فصل چهارم: روش های به نژادی آلبالو

۳۹	 مقدمه
۴۰	۱-۴. روش گزینش مقاومت به لکه برگ
۴۰	۲-۴. روش گزینش کیفیت و عملکرد میوه
۴۲	۳-۴. روش گزینش تحمل به سرما
۴۲	۴-۴. روش گزینش از طریق مارکرهای مولکولی
۴۴	۵-۴. روش گزینش از طریق کشت بافت
۴۵	۶-۴. روش گزینش از طریق انتقال ژن

فصل پنجم: گرده افشانی و تشکیل میوه

۴۷	۱-۵. عادت گلدهی در آلبالو
۴۸	۲-۵. عوامل موثر بر رشد و نمو گل
۴۸	۱-۲-۵. دمای هوا در طول تابستان
۴۸	۲-۲-۵. سرمای زمستانه
۴۹	۳-۵. گلدهی و گرده افشانی موثر
۵۲	۴-۵. گرده افشانی و میوه بندی
۵۴	۵-۵. خودباروری (خودسازگاری)
۵۸	۶-۵. رابطه تغذیه گیاه با میوه بندی

فصل ششم: انتخاب محل، طراحی و احداث باغ

۵۹	 مقدمه
۵۹	۱-۶. تهیه نقشه کاشت
۶۰	۲-۶. نیاز سرمایی آلبالو
۶۱	۳-۶. شرایط اقلیمی فصل بهار
۶۲	۴-۶. نوع خاک
۶۲	۵-۶. کیفیت نهال
۶۳	۶-۶. کاشت نهال

فصل هفتم: هرس و تربیت درختان آلبالو

۶۵	 مقدمه
۶۵	۱-۷. اهمیت تربیت و هرس

۶۶	۲-۷. عادت میوه‌دهی آلبالو و رشد رویشی
۶۷	۳-۷. عادت میوه‌دهی آلبالو و تولید شاخه‌های کور
۶۷	۴-۷. تربیت درختان آلبالو
۶۸	۱-۴-۷. تربیت درختان آلبالو به روش شلجمی
۷۰	۵-۷. هرس باردهی
۷۱	۱-۵-۷. هرس بازجوان‌سازی
۷۶	۲-۵-۷. هرس مکانیکی تابستانه

فصل هشتم: تغذیه درختان آلبالو

۷۷	مقدمه
۷۷	۱-۸. تغذیه درختان بارور آلبالو
۷۸	۲-۸. روش‌های تشخیص کمبود عناصر غذایی در درختان آلبالو
۷۸	۱-۲-۸. تشخیص از طریق تجزیه خاک
۷۸	۲-۲-۸. تشخیص از طریق تجزیه برگ
۷۹	۳-۲-۸. تشخیص از طریق تجزیه قلم

فصل نهم: مدیریت آبیاری باغ‌های آلبالو

۸۱	مقدمه
۸۲	۱-۹. آبیاری در درختان آلبالو
۸۴	۲-۹. روش‌های مختلف آبیاری باغ‌های آلبالو

فصل دهم: پایه‌های آلبالو

۸۷	مقدمه
۸۸	۱-۱۰. پایه‌های بذری آلبالو
۸۸	۱-۱-۱۰. پایه‌های مازارد
۸۸	۲-۱-۱۰. پایه محلب
۸۹	۳-۱-۱۰. پایه‌های آلبالو
۹۰	۲-۱۰. پایه‌های کلونی آلبالو
۹۰	۱-۲-۱۰. پایه‌های مجموعه دن
۹۱	۲-۲-۱۰. پایه والدیمر
۹۱	۳-۲-۱۰. پایه اساکتون مورلو

پیش‌گفتار

یکی از مهم‌ترین اقدامات در جهت رسیدن به تولید پایدار و استفاده بهینه از منابع آب، خاک و سایر نهاده‌های تولید در کشور، افزایش علم و دانش در تولیدکنندگان محصولات باغبانی می‌باشد. در سال‌های اخیر، سطح زیر کشت و تولید آلبالو در کشور به دلیل افزایش تقاضا و درآمد حاصل از تولید، رشد قابل توجهی نموده است. در این راستا، آشنایی با علوم جدید باغبانی، روش‌های جدید کاشت، داشت و برداشت محصول و همچنین خصوصیات کمی و کیفی ارقام و ژرم پلاس‌های بومی کشور ایران می‌تواند نقش بسیار موثری در مدیریت کارا در تولید این محصول داشته باشد. این کتاب حاوی مطالب مختلفی در زمینه تولید محصول آلبالو می‌باشد، که قسمتی از آن نتیجه پروژه‌های مختلف تحقیقاتی انجام یافته بر روی این محصول در طی دو دهه گذشته بوده است.

این کتاب، حاصل تجربه و مطالعه چندین سال کارندگان بوده و در تدوین آن بسیاری از منابع علمی داخلی و خارجی نیز استفاده شده است. این مجموعه می‌تواند مورد استفاده دانشجویان، محققان باغبانی و باغدارانی که در کشت و پرورش آلبالو فعالیت دارند، قرار بگیرد.

از همه محققان، دانشجویان، اساتید، باغداران و دست‌اندرکاران تولید محصولات باغبانی به ویژه تولیدکنندگان آلبالو و تمام کسانی که اثر حاضر را مطالعه می‌کنند، تمنا داریم که نویسندگان را از لغزش‌های احتمالی مطلع سازند تا انشا... در تصحیح آن‌ها در چاپ‌های بعدی اقدام شود.

بر خود لازم می‌دانیم که از مسئولین محترم موسسه تحقیقات علوم باغبانی، پژوهشکده میوه‌های معتدله و سردسیری و مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی که بی‌شک بدون حمایت‌های بی‌دریغ آن‌ها امکان تألیف این کتاب میسر نمیشد، صمیمانه سپاسگزاری کرده و از خداوند منان توفیق روزافزون شان را مسئلت نمائیم.

ابراهیم گنجی مقدم، ناصر بوذری و محبوبه زمانی پور